

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a
minden körülmények ide intézendők.

Hírdetetlen levelek csak ismert korszakból
fogadtatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidéki postán küldve	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábpötör egy szerkesztésért 50
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitlő 4 hasábpötörért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Csütörtök Augusztus 1.

151. szám.

Egy korszakalkotó nap.

Az 1889. évi Augusztus hónap 1-je örökre emlékeztet nap marad a szt. István koronája alá tartozó birodalom közgazdaságának annálseiben. És örök időkre össze lesz kötve e napnak emléke a Tisza-kabinet kereskedelemügyi miniszterének, Baross Gábornak nevével. E napu lép ugyanis életbe a köztisztelthen álló államférfinak legújabb nagytette, a vonalszakasz szerinti díjszabás a magyar kir. államvasutak és a velük szervi összeköttetésben levő magánvasutak hatalmas hálóján.

E nagy szabású, messzetekintő kezdeményezéssel Magyarország egyetlen hatalmas szökéssal emelkedik a modern forgalmi politika élére, hat ellenállhatlanul, föltartoztathatatlannal az egész művelt világra, példaadólag, a meddő mozdonygőzöl és vassinek kötik össze egymással az államokat és népeket.

A mily kevésbé volt képes ellenállni annak idején huzamos időig valamely állam a postadíjak leszállításának és lehető egységesítésének, épp úgy nem vonhatja ki magát sokáig egy állam sem Baross zseniális intézkedésének hatása alól és valamint a levélportó leszállításából egy a világot körülölelő nemzetközi postakonvenczió fejlődött ki, azonképen fog a magyar zónatariffából a földkerekséget, az emberiséget átölelő megegyezése az államoknak eredni, a közönségnek a képzelhető legkényelmesebb és legolcsóbb szállítást illetőleg a világ minden lakott tája felé.

Valóban, Baross Gábornak, Széchenyi István méltó utódjának hírneve élni fog nemzedékről nemzedékre és neve nemzeti történelmünk legnagyobbjai mellett fog kitörölhetlen fényben sugárzani. És a zónatariffa behozatala csak egyike államférfiúi tetteinek, csak, egy levél nagy érdemeinek babékoszorújában. Pedig még csak lépecsőjén áll az életdelelőnek, a közlekedési ügyszak csak rövid-

del ez előtt vette erős vállaira a kereskedelem és ipar gondozását is.

Az áldások melyik forrását fogja tudni megnyitni még e tereken a nemzet számára? Erőteljes, fölbátorító fölszólitása az e szakbeli férfiakhoz mintegy üdeszellőt, új lélekzetet öntött a némileg el-lanyhult konstitucziókban és erdélyi s romániai tanulmányutja, melyet a congeniális Wekerle pénzügyminiszterrel együtt tett, az örvendetes sejtelmek és remények egész raját keltették fel.

Ámbár valótlannak s irányzatossáknak tartjuk a „Pester Correspondenz” értesülései szerint egy bécsi hetilapnak azt a jelentését, mintha a tanulmányutnak az lett volna a célja, hogy azok a nagy, beláthatatlanul becses kincsek, melyeket az erdélyi föld rejt istenáldotta méhében s melyek a föld színe alatt messze be Romániáig elágaznak, kerestessenek és a világörke segélyével értékesítsenek: a kincskeresési mesében mégis van valami. Ugy lesz ezzel is, mint az egyszeri böles apának végredelelével. Csak egy szerény, meglehetősen sovány szántóföldet hagyok nektek, — így szól halalos ágán a böles és jó apa az őt gyászolva körül-állók fiaihoz, — de nagy kincs rejlik benne, ássátok ki azt, mindnyájtok dusan meg lesz jutalmazva. Mikor meghalt az apa és eltemették, kimentek a fiúk a szántóföldre, hogy felkutassák a kincset. Ástak és ástak keresztül-kasul, több öl mélyen feltúrták a talajt és megforgattak minden göröngyöt, de a kincs csak nem került elő. Csalatkoztak a fiúk és boszankodtak. De mivel a szántóföldet már megmunkálták, elvetették gabonával. És ime, aratáskor hallatlan mennyiségű és hihetetlen minőségű arany buza termett a szántóföldön. Most már látták, hogy, milyen kincset hagyott nekik böles és jó atyjuk.

A meséből a tanúság, az alkalmazás a böles közgazdasági miniszterre és Magyarország fiaira, önkényt folyik. Valóban, ha valaha volt valaki, úgy Baross

az, mit a francziák „piocheur”-nek, ásónak mondanak, valaki, ki folyton gondolkodik, kutat és mindig talál is valami értéket, mit aztán a közjóra fordít.

A zónatariffa hatalmas ütőkártya, melyet e nagy ember kijátszott, de még koránstem az utolsó kezében. Még tele van a keze jó kártyával, a mint tele van szíve muukakedvvel, feje jó és hasznos eszmékkel. Számíthatunk rá, hogy a kereskedelem és az ipar számára is meg fogja ő találni a fellendülés és hasznos fölvirágzás eszközeit, a mint megtalálta a közlekedés számára.

Azon nem szabad fenakadni, — ha pezsgő buzgalmában néha egy kissé keményen, kiméletlenül lép fel: a ki a csillagok közt kutat, nem ügyelhet mindig kinos pontossággal arra, hogy jaj! valahogy egy gyöngedongájú féregre ne taposson. Baross úgy kell venni, a milyen mint egy „piocheur”-t, a ki nem kérdezi sokat, hogy szabad-e? hanem ott, a hol tenni valót talál, gyorsan s minden tekeretia nélkül a dologhoz lát.

Az 1890. évi államköltségvetés. Az egyes szakminiszteriumok költségvetése már majdnem valamennyi miniszteriumban végleg megállapított és a pénzügyminiszteriumnak átadatott. A pénzügyminiszterium kebelében az egész előirányzat összeállításán dolgoznak, úgy hogy a minisztertanács Tisza miniszterelnök visszaérkezése után, augusztus közepén, a jövő évi költségvetést megállapíthatja.

A honvédség új csapatai. A költségvetésben a honvédségek szaporítására előirányzott tulkidás az egész évre nem volt igénybe vehető, mivel az új csapatok csak a költségvetési törvény szentesítése után, tehát az év második felére állíthatnak fel. A tiszti kinevezések és előléptetések, melyeket ezen újjászervezés igényel, a jövő hó folyamán történnék meg.

A vendégek zavartan kelnek föl székeikről. Rankayné ingerülten oda sug a férjének: — Most már elég, menjünk!

Molnár Károly karját akarja nyújtani nejkének, de az megrázkódik és visszariad. Az öreg asszony ölelő karjait is elhárítja magáról: — Hagyjanak, csak hagyjanak, — morgogja boszusan.

Hanem a miniszteri tanácsos urral mégis kezét fog.

Vizontlátásra — szól a méltóságos ur ragyogó arccal.

S egyet csipített hozzá a szemével, mintha azt akarta volna mondani:

— Mi értjük már egymást, ugye?

Zavaros, tétovázó tekintettel állt ott egy percig a fiatal nő. Egyszerre határtalan undor szállta meg, borzadtott ettől a vén embertől, ki börtöl hevílt kéjsóvár szeméit reá függesztette, borzadtott önmagától.

Leült a másik szobában a sötétben az ágy szélére. Anyósát, a ki utána jött, kiküldötte. A feje fájt, egyedül akar maradni.

Talán hideg vizes borogatásokat raknánk rá? — szorgoskodik körülte ez aggódo anyós.

Nem, csak esőndességre, nyugalomra van szüksége, hagyják magában.

Legalább meggyújtom a gyertyát, iparkodik mindenképp szolgálni az öreg asszony.

Nem, azt sem.

A ruháját se fűzzem ki, edes jó anygyalom?

— Nem, — kiált a fiatal nő ingerülten. Végre egyedül marad, zajló szívével, háborgó gondolataival. Sokáig ül ott mozdulatlan, előre hajolva, bele bámulva a sötétségbe. Az ő lelke is ott belől oly sötét. — Irtózza gondol vis-za, mily közel járt az örvény széléhez. Mit mondott, mit mondott, mit cselekedett, mit engedett sejtetni! Hová ragadta föllázadt büszkesége!

Külföld.

Orosz-francia szövetségi hírek. Már tegnap megemlékezünk ama hírekről, hogy Oroszország és Franciaország közt legújabb katonai egyezmény létesült. A hír igen gyanus forrásból került ugyan nyilvánosságra, de a Wannaszky orosz és Freycinet francia hadügyminiszterek közötti találkozás után, — melyre német részről nem rég oly élnék módon irányozták a figyelmet, a dolog nem volt egészen valószínűtlen. Ez ügygel függ össze egy előkelő párisi lap, a balközépi „Parti National” legújabb teleleplezése. A lap ezeket írja:

Jó forrásból arról értesülünk, hogy valami egy évvel ez előtt Oroszország kísérletet tett Franciaországgal titkos szerződést kötni. E szerződésnek csak két pontból kellett volna állania: 1. Védelmi és támadó szövetség köttetik Francia- és Oroszország közt; 2. Egyik szerződő félnek sem szabad a másik hozzájárulása nélkül más állammal egyezsége lépni. Hivatalos orosz meghatalmazott érkezett Párisba s több ízben értekezett Carnot-val, ki nagy örömmel fogadta az orosz ajánlatokat. De alkotmányos aggályok gátolták Carnot-t abban, hogy a szerződést aláírja. Közölte a dologt minisztereivel s az a szándék forgott fenn, hogy egy nem hivatalos egyéniség küldessék ez ügyben a csárhoz.

A „Parti National” leleplezése csak eddig terjednek. A lap azt mondja, hogy nem tudja, létrejött-e a szövetség, de lelkére köti a kormánynak, írja alá a szerződést és szabaddítsa ki Franciaországot mostani elzigelettségéből, különösen pedig értékesítse ez esemény benyomását a küzöbön álló képviselőválasztásoknál. Orosz részről már nyilatkoztak e hírekről. Jelent meg ugyanis egy félhivatalos dementi, mely a szerződésre, de különösen a katonai egyezményre vonatkozó híreket alaptalanoknak mondja. Hogy e csófolat mennyi hitelt érdemel, azt nem kutatjuk. Annyi azonban bizonyos, hogy az érdekelte hatalmaktól, melyek titkos szövetsége lépnek, nem várhatjuk, hogy a szerződés megkötését rögtön tudassák a világgal. De Berlinben nagy bizalmatlansággal kísérik a francia politika törekvéseit. Ugy látszik, német részről azt hiszik, hogy Franciaország volt az, mely Leo pápában azt a hitet ébresztette, hogy Európa nagy háboru küszöbén áll s ő adta azt a tanácsot a kuriának, hogy a pápa Franciaországba tegye át székhelyét.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Az aradi vértanúk sirjánál. *)

Emlékeztetek gyujtva fel világát,
Kinyitjuk itt a mult évkönyveit . . .
Fényes betűkkel áll Chlo előttünk,
A nagy idők emléke fölhevít . . .
Hazánk szerelmét látjuk tükröződve,
Történelemnek fényes lapjain . . .
A szent szabadság glóriája tünt fel,
Arad terének hős mártyrjain . . .

Arad terének szentelt Golgothája,
Szívem szorul a vérező fölelt . . .
Titáni harcban küzdő óriások
Emléke őrzi drága földedet . . .
Kik sikra szállva, mint sebzett oroszán,
Nem ismerék a félelem szavát . . .
Verembe esve mind a „tizenhárom,”
Vértanunak szentelte fel magát . . .

Itt áll az emlék, mely a kegyeletnek
Oltárkövét emelte fel nekik
Szabad templom lesz az aradi térség,
Melyben ma a szolozmát zenghetik
Magyar szíveknek zengő áriája,
A „Szózat és Hymus” ban összeforrt,
S kikelték a sirmak éjjeléből,
Kik alkoták a dicső kort.

Itt áll az emlék, melyre messze földről,
Hoztuk mi is az emlék-koszorút . . .
Elnémk világa látta itt a Nemtőt,
Mídon a néma sirra ráborult . . .
Könyvezve láttuk bajnokok halálát,
Szívünkbe gyujtánk lángszövétnket,
E fény vezértelt itt a vértanukhoz,
A hol szívünk reményre éledett.

*) E hangulatteljes verset az aradi ünnepélyen Szabolcska Mihály munkatársunk szavalta el.

A hit-s reménynek éledő világát,
Terjeszti szét e helyt a kegyelet . . .
A honszerelmi lángnak lobbanását
Látják ma itt e szentelt föld felett,
S bár zord enyészett tort ütött a testen,
A földi részt elrablá az idő;
A mártyroknak élő sirvirága
A porhüvely felett ime: kinő.

Kinő a sirból az örök szabadság:
A honszeretet élő szelleme.
A zsarnokoknak nincs hatalma most már,
Véres pallost emelni ellene!
Megnyitá a tér, s ma már a nemzedéknek
Nincs tiltva itt könyvespépet ejteni . . .
Itt áll az emlék, mely felett a nemzet,
Zsolozsmát fog örökre zengeni . . .

Itt áll az emlék, mely felett a szellem,
Szent glóriája messze fent lebeg . . .
A vértanunak hősies halála,
Szentelte meg a honti szellemet . . .
Hazánk szelleme nyert itt vépcsétet.
S míg áll Arad, s míg itt egy szív hevül,
Örökre zengjen a buzgó imádság:
„Szerezd hazádat rendületlenül!”

Kerekes Sámuel.

A hivatal.

Regény.

Irta: Vértési Arnold.

(Folytatás.)

Az hevesen fölhatja; de úgy érzi, mintha a belsejében égő lángra újabb lángot öntött volna. Feje még jobban szédül, aya még zavarosabb lesz, lázas izgatótsága majd szétpattantja ereit. Aztán lélegzetét érzi, hogy elful, szíve gőresően összeszorul. Rosszul van, nem maradhat tovább az asztalnál.

Az új díjszabás.

— Az utazó közönség figyelmébe. —

A mai nappal, — tudvaleg — a kir. államvasutak összes vonalain (ide értve az államosított magyar nyugati vasut magyar vonalait és a budapest-pécsi vasutat), továbbá a csáktornya-zágrábi (zágoriai) vasuton, a magyar északkeleti vasuton (ide értve az államosított magyar gáországi vasut magyar vonalát, valamint a munkács-beszéki vonalát), végre a kassa-oderbergi vasut magyar vonalain és a szamosvölgyi vasuton (az utóbbi két vasuton azonban csak az előbb említett vasutakkal való közvetlen forgalomban) személyek és podgyász szállítására új díjszabások lépnek életbe.

Az ezen díjszabásokban foglalt határozások mikénti alkalmazására nézve az utazó közönséget különösen érdekelhetik a következők, melyeket az államvasutak igazgatósága adott ki:

1. A szomszédos forgalmi jegyek csakis tényleg a forgalmi díjszabásban megjelölt szomszédállomások között teendő utazásokra használhatók, ennél fogva azokat valamely hosszabb utazásra költségeik részben fedezésére használni nem szabad; minthogy ezen jegyek árai csakis tekintettel a tisztán helyi forgalomra állapítottak meg.

Az esetben tehát, ha megállapították, hogy valamely szomszédos forgalmi jegyekkel ugyanazon vonattal állomásról állomásra nagyobb távolságokra utaznak, vagy hogyba az utnak egy részén a szomszédos forgalom, másik részén pedig a távolsági forgalom I—XIII. vonalszakaszának valamely jegyét használja, jegye érvénytelennek tekintetik és bevonatik, tőle pedig az üzletszabályzat 14. §-a értelmében azon állomástól, melyen a vonatra felszállt és ha ezen állomás nyomban kétségtelenül meg nem állapítható, a vonat által megtett egész ut hosszára eső rendes menetdíj kétszerese, de legalább 3 frt 60 kr. szedetik be.

Szárnny vagy mellékvonalakra és viszont történő utazásokhoz azokat közvetlenül esatlakozó vonatokat tartóztatnak, szintén egy huzamban való utazásnak tekintetik.

Ha azonban valaki valamely állomáson kiszáll és utját ugyanazon irányban valamely későbbi vonattal folytatja, a további utazásához bármely távolsági forgalmu, vagy azon állomásnak szomszédos forgalmában, a melyen, másik vonatra felszállt, megint csak szomszédos forgalmu jegyet használhat.

Meg van engedve továbbá, hogy ha valaki a 60 kros pórtilletéket megfizeti, hogy a továbbutazáshoz ismét szomszédos forgalmu jegyet használjon, illetve, hogy annak illetékét utazásának végén leválassza. Természetesen, hogy ha az utas valamely távolsági forgalomba tartozó állomásra utazik tovább, akkor általa a megtelelő távolsági vonalszakasz illetéke fizetendő.

Figyelmeztetik a közönséget egyáltalán, hogy a szomszédos forgalmu menetjegyek a közönség kényelme érdekében oly szöveggel láttattak el, — hogy azok ugy az illető állomásról a szomszédos vonalszakasz állomásaira, valamint viszont a való utazásra is használhatók, továbbá, hogy ezen jegyeket nem kell a személypénztáraknál lebélyegzés végett felmutatni. Így tehát az utazásnál a vissza utazásra szóló jegy, vagyis mindjárt két jegy

Egy darabig nem bír felelni a fiatal nő, egy hangot sem bír kiejteni, szeméi a földre nyitva maradt ajtón át arra a sápadt fiatal emberre tapadnak, a ki oly szomorúan ül ott a másik szobában.

Pillanatil szinte sajnálkozást érez iránta a nő, valami szokatlan gyöngédséget, a melyet e kevély, fűhőjázó szív talán még soha sem érzett. Ellágyul és szemébe könnyek gyűlnek.

De a férj nem mozdul helyéről, föl sem emeli szeméit a földről. Gondolatai messze kalandoznak egy piros arczu, mosolygó szemű mindig nyájas, mindig jókedvű leánynál, a kivel olyan boldog lett volna! Mily ostobaság, hogy elvett egy másikat... kötelességből, irgalomból, gyvaságból vagy szokásból... maga sem tudja miért?

A nő azalatt letörli szeméből a könnyecskéket; a gög, az ellenszenv, az elkeseredés újra föllükkerekedik lelkében. Időseken, csaknem durván utatítja el az öreg asszony gondoskodását, a ki ott tipeg és sóhajtoz körülte, s hidegen elhúzódik férjétől, a ki oda jött most s az ő szelid, csöndes, bátoratlan hangján kérdezi:

— Beteg még édes... édes Bellám?

Mintha valami bánat, valami bocsnat-kérés rezegne abban a szelid hangban. De a nő elkeseredett szívében nem talál visszhangra s a fagyos ajkák csak eltűrik, de nem viszonozzák a férj csókját.

— Nagyon fáj a fejem, — susogja tompán. — Jó éjt.

Aztán újra egyedül marad, ülve az ágy szélén, mennyasszonyi ruhájában, komoran, fáslutan, virrasztva a néma, sötét éjben.

Reggelre egészen ráncos az arca, szeméi besütek, keskeny ajka szüntelen, fakó. Mintha tíz évet öregedett volna egy éjjel.

(Folyt. köv.)

váltható, mi által a visszautazásnál azon kellemetlenség, hogy az utas ujjalag a pénztárhoz forduljon, elcsik.

Tudomására hozatik továbbá, hogy egy a személypénztáraknál, mint a nagyobb városokban fenálló menetjegytárhoz a szomszédos forgalmu jegyekből legyszeretiz darab is váltható és hogy ezen jegyek, mindaddig érvényesek, míg azokkal utazás nem történik.

2. A díjszabásnak a jegykialakításra nem rendezett megállóhelyekre vonatkozó határozmányai olyképp értelmezendők, hogy az ily megállóhelytől a legközelebbi rendes állomásig vagy jegykialakításra berendezett legközelebbi megállóhelyig terjedő vonal ugy a szomszédos, mint a távolsági forgalomban a jegy árába be nem számítatik.

3. Minden jegy csakis a legközelebbi utazáshoz használható.

Megengedtetik azonban, hogy párhuzamos és a távolság tekintetében egymástól lényegesen el nem térő vonalaknál, de csak XIV. vonalszakasz jeggyel, a hosszabb vonal is használtsék az esetben, ha a hosszabb vonalon a vonatok az utazásra nézve kedvezőbb, azaz vagy gyorsabban, vagy alkalmasabb időben közlekednek.

Megjegyeztetik egyébiránt, hogy a jegyek egyáltalában az utazás megkezdésétől számítva csak 48 óráig érvényesek, mely idő különben elégséges arra, hogy valaki az ország egyik határáról a másikig utazhassék.

4. A díjszabásban foglalt azon határozmány, hogy a távolsági forgalomba tartozó viszonylatok mindenkor csak Budapestig és Budapesttől számítatnak, ugy, hogy Budapesttől felvő állomásokra való utazásoknál egyfelől az azon túl terjedő vonalak külön-külön szakaszoknak tekintetnek, mihez képest a kiinduló állomástól Budapestig és Budapesttől a rendeltetési állomásig külön-külön szakaszjegyek váltandók — csak akkor és annyiban alkalmazhatók, a mennyiben az utazásnak természetesen, vagyis az utirány rövidbe voltánál fogva Budapest-személypénztárudvaron, Budapest-Ferencvároson, vagy Bpest-Kelenföldön át kell történni.

5. Különböző kocsiosztályra, vagy vonatnemre kombinált jegyek, a helyi forgalomban a vonalszakasz rendszer természetéből kifolyólag ki nem adhatók, ennél fogva az esetben, ha valamely utas különböző kocsiosztályban, vagy különböző nemű vonattal közvetlen jeggyel akar rendeltetési helyére utazni, általa a bentandó egész vonalra a használni szándékolt legdrágább kocsiosztálynak, illetve vonatnemnek megfelelő jegyet tartozik váltani.

Figyelmeztetik azonban a t. ez. utazóközönséget, hogy oly esetekben, midőn a gyorsvonat csak kisebb távolságra, a hozzá esatlakozó személyvonat pedig nagyobb távolságra vették igénybe, akkor az utazás olcsóbb, ha az indulási állomáson csak azon állomásig váltatik menetjegy, a hol a vonatnem vagy osztály megváltozik és ezen állomáson újra váltatik a további utazásra szükséges menetjegy.

Megjegyeztetik azonban, hogy ily kétszeres jegyváltás csak akkor történhetik, ha azon közbenes állomáson, a melyen új jegy váltandó, azt a vonat tartózkodási ideje megengedi, mert az esetben, ha a továbbutazásra szükséges jegy a kálauznál váltatik, akkor a továbbutazásra szükséges jegy a kálauznál váltatik, akkor a továbbutazásra szóló jegy árán kívül még 60 kr. pórtilleték fizetendő.

6. Hasonló okból személy, omnibusz vagy vegyesvonatokra érvényes jeggyel a gyorsvonatot még a különbözet ráfizetése mellett sem szabad használni.

Azon esetben tehát, ha valamely utas személy-, omnibusz vagy vegyesvonatu jeggyel mégis — habár a kálauznál történő előzetes bejelentés mellett is — a gyorsvonatra felszáll, akkor jegye érvénytelennek tekintetik és bevonatik, azonkívül pedig tőle azon állomástól, a honnan a gyorsvonatot használta, az illető rendeltetési állomásig járó illeték 60 kr. pórtilleték beszédetik.

7. Ha valamely utas alacsonyabb kocsiosztályból utközben magasabb kocsiosztályba száll át, és azt a kálauznak bejelentette, akkor azon állomástól, a honnan a magasabb kocsiosztályt használta a két kocsiosztály közötti illetékeknek az illető rendeltetési állomásig járó különbözetét és azonkívül még 60 kr. pórtilletéket tartozik megfizetni.

8. Az utazás a helyesen használt utvonalon fekvő állomások, illetve megállóhelyek bármelyikén egyszer megcsakítható, ily esetben azonban a jegy továbbutazásra való érvényessége végett, a vonat elhagyása után azonnal az illető állomás főnökének illetve megállóhely vezetőjének bemutatandó.

9. Megjegyeztetik továbbá, hogy a jeleg fennálló következő jegyek továbbra is kiadatnak s pedig 1. az általa noskörtutazási jegyek azon korlátozással, hogy azok kizárólag a bevezetésben említett vasutak vonalain történő használatra augusztus 1-étől kezdve nem adtak ki.

2. Az összes külföldi menet és menettérti jegyek.

3. Használhatók továbbá érvényességtartamukon belül a kiszolgáltatásuk alkalmával fennálló határozmányok épségben tartása tehát a mennyiben azokkal eddig podgyász szabadsuly is jár, ennek további fenntartása mellett az augusztus 1-je előtt kiadott követ-

kező jegyek s pedig: az éves bérleti jegyek, az értékjegyzetek (a szomszédos forgalmu, valamint az idegen vasutakra szóló közvetlen jegyek váltásának kizárásával), a tanulói bérleti jegyek, a fűzetjegyek, az összedíltot magyar forgalmu körutazási és egyéb menettérti jegyek.

Mindazon menet-, menettérti- és egyéb mérsékelt jegyek, melyek a fentiekben nincsenek felsorolva, augusztus 1-én hatályon kívül helyeztetnek.

Augusztus 2.

Holnap lesz negyvenedik évfordulója a debreczeni esatának. E esata nem volt a magyar fegyverek diadala, mert azt elveszítették. Tíz annyi ellenség állott szembe Nagy Sándor honvédeivel. De a magyar vitézség és önfeláldozás itt sem tagadta meg magát. Bűszkeséggel gondolhatunk vissza ezen néhány órai heves ütközetre és ebben honvédeink kitartására, melyről az orosz katonai írók is nagy elismeréssel nyilatkoztak. — Rájuk le kegyeletünk adóját e esatában hősiesség elvzért bajnokok porladó sírjánál.

Jelenjünk meg minél számosabban a holnapi ünnepélyen.

A gyászünnepele a következő sorrendben fog megtartatni:

1. Gyülekezés d. u. 1/2 5 órakor a főiskola előtt.
2. Indulás 5 órakor a honvéd sirokhoz.
3. Dal. „Szentelt hantok“ (Mosonyitól). Előadja: az iparos ifj. dalárda.
4. Emlékbeszéd. Tartja: Kazay Gyula.
5. Honf. dal. (Bognártól). Előadja: az iparos ifj. dalárda.
6. Szavalat. Diószeghy Mihálytól.
7. Hymnus. (Erkel F.) Előadja az iparos ifj. dalárda.
8. Indulás a főiskola előtti emlékköhez.
9. Apotheosis. (Bajzától). Előadja: az iparos ifj. dalárda.
10. Szavalat Ludmán Sándortól.
11. Szózat (Egressitől). Előadja az iparos ifj. dalárda.

Napi hírek.

— A zona-utazás. Ma lépett életbe az a egyszerű újítás, mely egész más irányt életet, más szint fog adni az eddigi vasuti közlekedésnek. A mint előrelátható volt a zona-tarifa még az olyan emberek is utazásra ingerli, a kik különben nem szeretnek utazni. Érdekes képet nyújtott ma a debreczeni indóház. Már az utolsó két napon aig akadt a vonatoknak utazója, mert mindenki az olcsó zóna-tarifa életbe léptetését várta. Ma aztán volt is utazó elég. Már a reggel 8 óra után Budapestre induló gyorsvonat, mely eddig P.-Ladányig sohasem indult több mint három kocsival, legtöbbször igen kevés utassal, ma öt telt kocsi-val vitte az utazókat, kik P. Ladánytól tovább utaznak Budapest felé a brassói gyorsvonattal. A nyíregyházi vonat, mely 8 órakor érkezett, ötször annyi utassal jött mint eddig. Az indóháznál nagy volt a sürgős-forgás s mindenki egy-egy zóna-díjszabást forgatott, melyet behatárolt igyekezett tanulmányozni. Az új zóna-jegyekre a közönség kényelmére rá van nyomtatva a kiindulási pont, (a város neve) és hogy bármely irányban, mely végső állomásig érvényes. A délből érkező és induló vonatknál még érdekesebb a kép, mert ekkor az olcsó személyvonatok közlekednek. A forgalom legnagyobb részét azonban a szomszédos városok adják, s ebben városunknak kiszámíthatatlan haszna van. Azt tapasztaltuk, hogy az utazók legtöbbször a harmadik osztályon utazott, vagyis nem az látszik bekövetkezni, a mit előre hitünk, hogy a jobb módú emberek ezután a második osztály helyett az elsőben fognak utazni, mert ma p. o. kereskedők, tekintélyesebb polgár emberek, a kik ezelőtt a második osztályban utaztak, ma a felette olcsó harmadik osztályban utaztak. Így aztán igazán nagy a különbség a régi és a mostani árak között.

— Dalestély. E hó 3-án tartandó dalestély iránt az érdeklődés nagy, kivált képpen a táncolni vágyó hölgy közönség közt. Meltányolnak is kell a fáradságot nem ismerő buzgó fiatal dalkört; tanu jelét adta egy párszor már életre valóságának, most sem mulaszt el semmit a mi a dalestély sikerére vonatkozik; a változatos műsor betanulásának óta fáradoznak a tagok, folyának a próbák s hihetőleg ugy adalt szerető mint a táncolni vágyó közönség igénye kielégítve lesz.

— Az iparoskör tagjai szintén résztvesznek a holnapi emlékünnepelezen, a mennyiben saját zászlójuk alatt vonulnak ki és megköszoruznak a hősök sírját. A tagok a kör helyiségéből vonulnak a gyülekezési helyre.

— A debreczen-f-abonyi vasut hiányzó törzsrészevényéből Heves vármegye közgyűlése is a már megajánlott 50,000 frt-hoz jul. 29-iki közgyűlésében ujabb 50,000 frtot jegyzett, illetőleg a debreczen-f-abonyi vasut érdekeltisének alaposan megokolt kérvényére az eger-nádasdi vasut részére megajánlott 50,000 frtot átengedte a debreczen-f-abonyi vasutra.

— Dalárdánk két heti fáradságos, de diadalokkal teljes körútjából tegnap szerencsésen hazaérkezett. Fogadtatásuk, a mint az természetesen előre látható volt ünnepélyes volt. Az indóházhoz, mely sűrű zászlóerdővel volt feldíszítve, — szakra menő közönség sietett ki, hogy egy szívből eredő „isten hozott“ at kiáltson a derek fiuk felé, kiket a hosszú ut nem viselt meg, s kik mind jó kedvvel szálltak le a vonatról. A berobogó vonatot hatalmas éljenzéssel üdvözölte a perronon összegyűlt közönség, s miután a dalárda tagjai elnökük körüli s diószegesen megkoszorúzott zászlója alatt csoportosult, — Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester mondott mely érzéssel a város hatósága és közönsége nevében köszönetet a dalárdának, s intézett hozzájuk üdvözlő szavakat. A kiűntetés Márk Endre elnök közönte meg és messze hangzó erőteljes hangon mondá szépen és találóan, hogy az ő diószegük szeretett városunknak a diószége, s a mely kiűntetés öket érte az mindig Debreczennek szólott, s ök a hozott koszorúkkal ime kedves városunknak számolnak be. Mi a magunk részéről ismételve szívünkben üdvözöljük a dalárdát. A hazaérkezettek társaságában van Kerekes Sámuel marosvásárhelyi tanár is, kiről elmondhatjuk, hogy valóságos mecenása a mi dalárdának, s párisi útjából expresse sietett haza, Kolozsvárig meg sem állott, csak hogy a dalárdát mindenütt kísérhesse Erdélyben. — A dalárda holnap este a nagyerdői Dobosban dalestélyt rendez, meg sem várva, mig fáradságát kipihenheti. Kell-e ehhez az estélyhez reclame? Dehogyan kell; kicsi lesz holnap az a Dobos.

— A dohánygyári munkások táncmulatsága szombaton lesz a nagyerdői vendéglőben. Belépti-jegy személyenként 80 kr. — Jegyek előre válthatók a dohány főtűszében és a táncvigalom estéjén a pénztárnál. A táncvigalom jövedelme munkások betegsegélyező egyeslete javára fog fordítatni. — Ezért különösen ajánljuk a közönség pártfogásába.

— A m. a. v. városi menetjegytárhoz részéről figyelmeltetik a t. ez. utazó közönséget, miszerint az ujjában életbe lépett vonalszakasz jegyek (zona) bármely vonatához kiadatnak, ugyszintén körüti jegyek bármely irányban kiállítanak.

— A debreczeni dalestélyt erdélyi hangverseny körútjáról hazaérkezve, folyó évi augusztus hó 2-án, azaz pénteken a nagyerdői vígadóban Rácz Károly népzenekar közreműködése mellett zártkörű dal- és zenecsestélyt rendez következő műsorral: 1. Ünnepi dal, Huber. 2. A szeretőm, Lányi. 3. Serenade, gr. Zichy G. (zongora-kísérettel). 4. Szavalat, Kerekes S. től (szavaltja Szabolcska Mihály ur). 5. Barna kis lány, Medgyesi. 6. Buosu, Rieger. 7. Beteg lelkű, Egressi. 8. Rákóczy, Huber (zenekísérettel). Kezdeté este 1/2 9 órakor. Belépti-díj 50 kr. A z e l n e k s e g .

— Megdőbentő halál eset merítette gyászba id. Benedek Sándor családját. — V. j. dr. Sik Jánost, a helybeli ügyvéd kar egyik derek tagját, tegnap Nagy Kállóban, a hová hivatásos dolgai végett utazott, épen hivatás szerű foglalkozása közben hirtelen szélhűtés érte és rövid idő múlva meghalt. — Itt lakó családjával távirat tudatta a megrendítő csapást. Sógora, ifj. Benedek Sándor miniszteri titkár épen tegnap délben utazott el városunkból, a hol itteni rokonait látogatta meg. Dr. Sik János holt testét haza szállítják és holnap délután fogják a cselegled-utcai öröknyugalomra helyezni. — A szomorú haláleset városzerte mely részvétet támasztott. A temetés a nagy-csapó utcazi 361. számú háztól meg végbe.

— Karczag Vilmos lapunk munkatársa teljesen méltányolván „r-e“ urnak tegnapi cikkeit, mely a „Debreczen“ ben megjelent, hogy végot vessen a polémianak, kijelenti, miszerint a legmélyebb részvéttel viseltetik az ártatlanul üldözött r-e ur iránt. Az a siró, könyörgő hang meglágyította az ötyranus lelkét is, s lemond a Herkules tisztogató szerepéről, melyet neki r-e ur imputalt. Ilyen hangon kellett volna r-e urnak mindig beszélnie, akkor nyugodtabb életet élhetne. Miatta, mint már tegnap is mondtuk, folytathatja, ha a kedves neki, eddigi életmódját, s ha valamikor r-e urnak, ép ugy mint Sz. Fehérvárról és Budapestről, el kell mennie Debreczenből is, annak nem Karczag Vilmos lesz az okozója. Ösmerjük erre nézve a helybeli függetlenségi pártban rég megindult mozgalmat — és ösmerjük a függet-

